

Szemelvény a Róma ír szemmel című 2013-as regényből

EGY APA

„A szeretet egy vágy, amely a szívből ered az öröm határtalan bőségével; és először a szem teremti a szeretetet, majd a szív ad hozzá táplálékot.”

(Giacomo da Lentini)

„Leplezzük le a titkokat. A nő egy gyönyörű állat, kinek látványa vágyat kelt.”

(G. G. Belli)

Ciaran Kane, Aisling édesapja, a Gyógyszerészek és Gyógyszervegyészek Európai Kongresszusán volt küldött, amit Aricciában, Castel Gandolfótól délre rendeztek. A faluban van egy Santa Maria templom, amelyet Bernini – egyik utolsó munkájaként – újíttott fel, épített újjá és dekorált.

Vasárnap volt, augusztus elseje, amikor Aisling és édesapja megbeszéltek, hogy a vasárnapi misén találkoznak Pádusi Szt. Antal szobrának talapzatánál. Az előző napi tömeges részvétel miatt a kongresszus záró értekezlete 9.30-tól 11.30-ig tartott. Aisling nagy izgalommal várta a találkozást. Rávette Patet, hogy korán induljanak, és mivel szuper forró napnak ígérkezett az időjárás, készült egy csobbanásra is az Albano-tó vizében, mielőtt Aricciába értek volna.

Nem tudta, milyen lesz az apja. Ciaran Kane szűkszavú ember volt, aki szívesen elkerülte – amikor csak lehetett – a szentimentális helyzeteket. Volt egy új veséje, amely a beteg vesét leváltotta a jobb oldalon, de lánya csak ennyit tudott összesen. Még a felesége, Claire, Aisling édesanyja sem mondta el a dolgokat részletesen a telefonban. Csak ennyit mondott: „Aisling, azt hiszem, apád valamivel jobban van.”

„Jobban, de nem jól?”

„Majd meglátod.”

Mivel korán érkeztek, Aisling és Pat a templomot vizsgálták meg először. Az épület félgömb alakú volt, mintha egy falból nőtt volna ki. A be- és kijárat három árkádból álló terem. Hasonlatossága a Pantheonhoz azzal magyarázható, hogy Bernini a pápa parancsára leszedette a Pantheon tetejét, de később felújította bűnbánóan. Így ez a Santa Maria is lehet bűnbánóhely.

A mise kezdete előtt jóval az idősebb pap meglátta a fiatal párt. Az oltárnál lévő virágokat igazgatta. Büszke volt a templomára és eredetére, és olyan beszédes volt, mint amilyen beszédesek az idősödő olasz férfiak. Megszólította Aislinget és Patet: „Képzeljétek el kedveseim, azt a jelenetet, amikor Cavalliere Bernini megérkezik ide, hogy felavassa ezt a felújított – újjáépített templomot. Fia, Domenico leugrik a hintó rozoga üléséről, bátyja, Francesco, kilép az ajtón, szélesre tárja, így mutatja meg Farnese keresztjét a hintó felőli oldalon; a fuvaros megemeli a kalapját, aztán Gian Lorenzo is lelép a földre a hintó lépcsőit átugorva. Aztán odanyújtja karját nejének, Domenicának, aki rengeteg bő szoknyában lép ki, arcát fehér fátyol borítja. Gian Lorenzo hófehér öltönyt visel, nadrágot és sötét kabátot, saffián cipőt a lábán, díszített csatokkal. Ő az élet hercege, Róma elegáns belsőépítésze, a jó ízlés inspirációja... Nem hiszem, hogy lenne ilyen ember manapság.”

Az illemtudás gátolta meg Patet abban, hogy válaszoljon az öreg papnak, bár gondolt az olasz Nervire, a francia Corbusierre, az amerikai Frank Lloyd Wrightra, akik Bernini mai megfelelői lehetnének.

Egy elfojtott sóhajjal vette észre Aisling, hogy apja közeledik Páduai Szent Antal szobra felé. Odafutott hozzá, átölelte, odaszorította fejét az álla és a melle közé. Ciaran Kane megsimogatta lánya haját, arcát, szótlánul, de kisebb remegés futott át a testén. Pat várt egy fél percet, majd odalépett Ciaran Kane-hez előrenyújtott karokkal. Találtak már, Dublinban, amikor a gyógyszerész még jó egészségnek örvendett – a most kezét rázó ember nagyon lefogyott, arca színtelen volt, hangja már nem csengett fémesen. Elkezdődött a mise, elfoglalták helyüket egy padsorban az oltárhoz közel. Ciaran és Aisling áldoztak a misén. Az idős pap mosolygott, amikor a fiatal nő nyelvére tette az ostyát.

Mise után az Egeria étteremben ebédeltek. Ciaran a lányára hagyta az étel kiválasztását. Aisling könnyű ebédet rendelt három főre: Fettuccine al samone (füstölt lazac tésztával). Csendben ebédeltek. „Aisling, tudom, kíváncsi vagy arra, hogy vagyok. Összefoglalom neked, aztán nem akarok róla beszélni többet. A bal vesém rákos volt, előrehaladott állapotban. Nem volt másik rendelkezésre álló beültethető szerv, habár szükség lett volna rá, ezért is rendeltünk egyet Indiából. Kifizettük a donort, egy fiatal indiai kovácsot, az operáció és a szállítás sikeresen lezajlott. Ezután a másik vesém rohamosan elkezdett romlani. Most is járok dialízisre hetente egyszer Dublinban. Ez magyarázza ittlétem rövid mivoltát: három nap a konferencián. Az értékeim stabilizálódni látszanak. Most augusztus van, és nem vagyok sem jobban, sem rosszabbul, mint júniusban.”

Aisling felemelte a fejét és egyenesen apja szemébe nézett. „Apa, kérlek. Csak egy kérdésem van, és ígérem, nem fogok vitatkozni, nem lesz további beszéd erről a témáról: mik a túlélési esélyeid?”

A fekete hajú, fekete szemű apa a lánya kék szemébe nézett. „Aisling, az az igazság, hogy nem tudjuk. Én is feltettem ezt a kérdést az orvosaimnak, olyan közvetlenül, ahogy te nekem, mielőtt idejöttem. Egyik azt mondta, ötven százalék arra, hogy van még egy évem. És ha az új vesét teljesen befogadja a szervezete – és nem lesz másodlagos rák, amit a véráram terjesztene – akkor a túlélés százaléka és ideje megnő.”

Pat szólalt meg: „Jó hírünk van az Ön számára. Kitaláltam egy kis kiegészítőt az autóba – amit megnevezhet Aisling új Volkswagen bogarában a parkolóban –, azt sikeresen eladtuk a Volkswagen gyárnak.

A lánya nemcsak kiváló régész, hanem kitűnő üzletasszony is. Ő kötötte meg az üzletet. A Volksi minden hónapban osztalékot fog fizetni nekünk. Júniusban kaptunk tizenöt eurót, júliusban százegy eurót és ezen a héten négyszáz eurót fogunk kapni – ez augusztusi osztalékunk.”

„Felhívtak benneteket az összeggel?”, kérdezte Ciaran vidámabb hangon, lerázván magáról a szomorúságot.

„E-mail üzenetet küldtek”, felelte Pat. „Tíz centet kapunk minden eladott bogár után, ami az új napvédővel fel van szerelve.”

Aisling Pat kezére tette a kezét „Miert beszélsz többes számban? Az újítás a tiéd, a profit is a tiéd, Őz-bak.”

„Nem úgy van az, nem úgy!” Pat rázta a fejét. „Az ötlet a te régi autódban csillant meg, Őzgida. Aztán te adtad el a Volkiéknek. Megalkudtál velük. Elcserélted az autókat, a te régi ütött-kopott kocsidat erre a szép új modellre.”

„Oké. Én meg úgy látom, hogy az autó az enyém, a profit a tiéd.”

„Én meg úgy, hogy: az autó a tiéd és a profit a miénk.”

Ciaran megköszönte a torkát. „Pat, fiam, szeretnék Aislinggel négy szemközt beszélni egy kicsit. Sétálnál egyet azon az úton, ahol a fűzfák állnak, és visszajönnél úgy fél óra múlva? Ne engedd, hogy elfelejtsen: mielőtt elindulsz, vidd el ezt az apróságot, Claire, Aisling édesanyja küldi.” Egy vadi új I-phone volt. Aztán világoskék nyári öltönyének másik zsebéből elővett egy ugyanilyen telefont a lányának.

Pat eloldalgott. Látott néhány padot lejjebb az út mentén, választott egyet, amelyet egy méteres fűzfa beárnyékolt, leporolta a zsebkendőjével és leült.

Ciaran megfogta a lánya kezét egy pillanatra, aztán hátával eltávolodott a széktől és így szólt: „Van jó és rossz hírem is, Aisling.”

A fiatal nő összehúzta magát a széken. *Mi lehet az? Anya biztos rendben van, tegnap beszéltem vele telefonon. Apa már elmondta a híreket az egészségével kapcsolatban. Unokatestvérek, barátok lennének bajban?*

„Kezdd a jó hírrel, apa, légy szíves.”

„A jó hír az, hogy van egy unokahúgod, Suzienak hívják, még nem egészen öt éves, és velünk van, a nagyszüleivel.”

„És a rossz hír?” Aisling most már a széke legszélén ült, ami nedves lett az izzadságától.

„A rossz hír Nualával kapcsolatos. Nem sokkal lánya születése után meghalt. Kokainhoz köthető szélütés. Suzie, babaként egy Bernardo otthonban volt akkor. Nuala átadott egy levelet egy nővérkének a lyoni kórházban, ahol őt kezelték. Nekünk volt címezve és csak három szó állt rajta: *lássátok el Suziet.*”

„És ez mikor történt, mármint mikor kaptátok meg a gyereket?”

„A múlt hónapban.”

„És hogy megy a nevelés?”

„Felvettünk egy gyermekgondozót. Suzie megérti az angolt, de csak franciául beszél. A gondozó 9-től 5-ig van velünk. Előtte és utána anyáddal felváltva vigyázunk az unokánkra, tudom, hogy már nem kellene, de a Bernardo féle tanítás valószínűleg nem volt tökéletes – még mindig pelenkában van. Ha jól tudom, a te ösztöndíjas éved ennek a hónapnak a végén jár le. És tudom, hogy mindig is Maynoothban akartál doktorálni régészetből.”

Aisling hangosabban szólalt meg, mint ahogy szeretne volna. „Apa, az évem tényleg lejár, de még egy évet fognak felajánlani. Biztosan tudom. Nagyon sok munka van a Szt. Sebastian mellékszárnyban, és nagyra értékelik itt a munkámat. Továbbá más oka is van, hogy itt maradjak, Patnek, a vőlegényemnek jó állása van Rómában, jó fizetéssel. Nem várják vissza Írországbán, egyrészt a börtönben töltött éve miatt, másrészt nincs munkahely sem. Itt maradok Olaszországban, amíg ő is itt van, és csak oda megyünk, ahová ő is megy.”

Ciaran megtörölte a szemöldökét. Még az árnyékban is meleg volt az Egeria étterem nyitott teraszán. „Nem azért jöttem ide, hogy erőszakkal hazavigyelek, vagy hogy érzelmileg megszaroljalak. Csak fel akaralak világosítani a saját egészségügyi állapotomról és a család körülményeivel kapcsolatban. Te magad formázod a sorsodat, Aisling, annyira, amennyire bármely önálló ember képes. Vannak a hatalmunkban álló dolgok, és vannak azon kívül állók is.”

Pat a padon ülve két társra lelt, egy idősebb papra és fiatal tanítványára, akik az út mentén bandukoltak, és – mikor meglátták őt – megálltak. „Oh, fiatal barátom”, mondta a vastag tokájú pap, „leülhetünk melléd? Ez az egyetlen jó pad az úton.”

Pat igennel felelt, és letörölte a pad maradék felületét a zsebkendőjével.

„Te is a konferencia okán vagy itt?”, kérdezte az öreg pap.

Pat elmagyarázta az általános helyzetet, elmondta saját foglalkozását is, hogy cicerone Rómában egy utazási irodánál.

A pap boldogan nyílt meg. „Akkor szeretnél többet megtudni Aricciáról, ugye? Nem messze innen, pontosan ennek az útnak a végén, van egy ókori híru patak. Egeria, a nimfa, az egyik Szibilla élt ott, a tó partján. Titkos szeretője volt Numa Pompiliusnak, Róma királyának, körülbelül kétezer ötszáz évvel ezelőtt. Numa és Egeria minden éjjel a Porta Capuana előtt találkoztak. Most már tér lett belőle, de akkoriban egy barlang állt ott. Numa nemcsak ölelést és csókot kapott Egeriától, hanem gratulációt és jó-

tanácsot is. Amikor a király meghalt, a szomorú Egeria beköltözött Aricciába. Diana istennő patakká változtatta őt. Ez a kis csermely még ma is él, friss vizet ad egy titkos csatornán keresztül az Albano tavába.”

Pat felkelt, megköszönte az információt, elköszönt a két paptól és elszaladt, hogy felfedezze a patakat. Boldogan látta, hogy a csermely most is ott van. Lehajolt, ivott a vizéből – majdnem hűvös volt –, majd visszament az étterembe.

„Szieszta”, mondta Ciarán, és a hotelben lefeküdt az ágyába. Pat megfogta Aisling kezét és visszasétált az Egeria patakhoz vele. Ő is ivott a patak vizéből. „Lehet, hogy nem tudsz kétszer ugyanabba a folyóba lépni, ha az egy folyam, csermely vagy patak, mégis egy pár megihatja ugyanazt a vizet, ha úgy döntöttek, hogy megosztják az életüket egymással”, mondta Pat.

„Úgy érted, hogy a két élet eggyé lesz?”

„Igen.”

Később felvették Ciaran Kanet, és elvitték e repülőtérré. Aisling küszködött az érzéseivel, arcán benedvesítették a könnyek.

Másnap augusztus másodika, hétfő volt, Pat kapott egy e-mailt a laptopjára Joe Morantól, egykori földrajztanárától a Tallaght iskolában. „Kérlek, hívj fel holnap ebédidőben, egy óra fel. A régi iskolánkban leszek ebédszüneten. Jó hírem van számodra. Régi tanárod, régi barátod: Joe Moran (A mobilom száma. 086-806-6536)”

Kedden, augusztus harmadikán Pat tele volt várakozásokkal. Egy kisebb latin-amerikai csoportot vitt el a Lateran Bazilikába, elmagyarázta annak Konstantinhoz kapcsolódó múltját, és a túlélés jelentőségét, de válaszai a csoportvezető kérdéseire homályosak voltak. A feje máshol járt. Aztán ebédidőben letette a csoportot a tudósoknál ebédelni, majd felhívta Mr. Moran számát.

„Pat, fiam, az édesanyádtól kaptam meg az e-mail címedet a minap. Hogy rövidre fogjam a mondanómat: kínálok neked egy földrajz tanári állást a mi iskolánkban.”

„Komolyan mondja, Joe, remélem.”

„Nem viccelek ilyesmivel. Korábbi igazgatónk, O’Sullivan nyugdíjba ment, és én kaptam meg az állását. Ennek a következménye az üresedés: a földrajz tanári poszt. Régről ismerlek téged; ismertelek, mint hatodikost, mint fiatal geográfust, olvastam kiváló diplomamunkádat a Bracciano régió társadalmi földrajzáról. Te vagy az ide való ember.”

„De Joe, hallott az én elítélésemről... és meddő próbálkozásaimról, hogy Dublinban állást kapjak, miután kiengedtek?”

„Mindent tudok. De tudom azt is, hogy már elavult az eset. Már nem vagy feketelistán. Az iskolai posztot is meghirdették. Mostani munkád a lelkesedéssel nagyon meggyőző és jó fényt vet rád. Átküldöm neked a hirdetés szövegét e-mailen. Ha jelentkezel, garantálom, hogy megkapod az állást.”

Pat gondolkozott a válaszon, majd így szólt: „Régi kívánságom, hogy visszatérjek, taníthassak, majd valamikor egy doktorit is elkezdhessek. A jövő szeptemberi kezdésről beszélünk?”

„Igen.”

„Hát, akkor két dolgot kellene elvégeznem; el kellene búcsúznom ettől a jövedelmező állástól itt, Rómában, ahol idegenvezető vagyok. A második – de valószínűleg ez a fontosabb –, meg kellene beszélnem a jegyesemmel, Aislinggel, akinek szintén van itt ideiglenes állása Rómában, hogy mi a véleménye egy esetleges költözésről.”

„Kérlek, ne halogasd. Szeretném, ha pozitív választ kapnék tőled a hétvégéig, hogy én is megtehessem itt a szükséges lépéseket, *előkészítem a terepet*, ahogy kell, és el kell küldened formális, írásos jelentkezéssedet is a posztra.”

„Megtesszem, amit tudok.”

Ugyanaznap este Pat és Aisling együtt teáztak a Via Cestari 34. alatt. A fiatal régész óvatosan fogadta a híreket a fiatal geográfustól. A hír meglepetésként érte őt. Az ő főnöke, Ugo Beltradi már megkérdezte tőle – ha informálisan is-, hogy folytatná-e a munkát, legalább még egy évig a Szt. Sebastian ásatáson. Kedvező ajánlat volt. Másrészt nem akart szétválni Pattól. Azt nem tudta elképzelni, hogy Pat hazamegy, ő meg itt marad. És, ha feltételezzük, hogy mindketten hazamennek, mivel Pat igent mondott az új állásra –, Maynooth nem lenne teher. A fiú házában, Tallaght-ban? Ott ugyan lehet, hogy lenne egy kis idegeskedés Moira udvarlója, Conor Fahy miatt. Ha közel lennék, gondolta, gyakran bevonnánk a gyerek ellátásába.

Pat megfogta a lány két kezét. „Ha jelentkeznék és felajánlanák az állást számomra, akkor még mindig megfontolhatnám. Ha te inkább itt maradnál még egy évre, akkor lemondanám az ajánlatot.”

„Ne tedd azt, szerelmem. Igenis jelentkezz, és dönts el véglegesen a dolgot, amikor az írásban is megérkezik.”

„Nagyon egyszerűnek hangzik elméletben, de gyakorlatban nem ilyen egyszerű.”

„Ha fel akarnak venni, akkor még személyes beszélgetést is kérni fognak.”

„És ki a felvételi bizottság elnöke?”

„Dr. Joe Moran.”

„Akkor gondold, hogy a személyes meghallgatás eredménye borítékolható?”, súgta Aisling.

„Gondolom. Hallgass ide és képzelj el. Ott élni, otthon – de nem a ti házatokban, vagy a mienkben... Nekem már van 5000 euróm, ami majdnem elég egy lakás foglalójának Tallaght újabb negyedében, ha hozzáadjuk, hogy adnának egy tanári lakást az új tanárnak. Egy állandó és biztos állással a háttérben kölcsönt is adnak.”

„Majd meglátjuk, addig is jelentkezz.”

Augusztus 7-én, szombaton Aisling a St. Sebastian ásatáson dolgozott. A föld fölött nagyon forró nap volt, a föld alatt nagyon meleg. Vékony fehér pamutinget viselt, rakott pamut szoknyát és fehér szandált zokni nélkül. Ránézett a hőmérőre: harminc fok feletti értéket mutatott. Persze rajta volt az elhagyhatatlan durva munkaköpeny is, aminek elöl volt egy nagy zsebe.

Pénteken, előző nap Beltradi professzor kérte, hogy szombaton is jelenjen meg, hogy elkészítsen egy bemutatót a legújabb ásatási darabokról a szortírozó asztalon, a mellékszárny bejáratának közepén. Készültek a Régészeti Társaság tagjaival egy hétfői értekezletre. Péntek esti indulásuk előtt a két segéd, Giorgio és Niccolo elrendezte a székeket az asztal körül, fonott székek voltak és egy kanapé az elnök számára, aki a házigazda lesz, Beltradi professzor.

A szombat reggel azzal telt, hogy a bemutató kiállította, felcímkézte a talált darabokat: egy fésűt, két csatot, néhány csavart és szöveget, egy árt, sok törött edénydarabot – amiből egyet össze lehetett ragasztani, hogy a bögre összeállt –, és egy állat csontjait, amiről azt gondolták, hogy egy kisebb kutya lehetett. Más képességein túl Aislingnek gyönyörű kézírása volt, betűit úgy formázta, mint a római írás, egy tintahal tintájával írt, díszes betűket formálva selyempapírra. Dél körül lehetett, amikor... most idézünk egy oldalt Aisling naplójából, amit szombat reggel írt.

„Talán figyelmeztetni kellett volna engem Beltradi professzorral kapcsolatban – hogy ne maradjak vele egyedül zárt helyen, ha nincs senki hallótávolságban. Nem intuíció volt, amire megtanítottam magam, hogy kripta üzenetet küldök, anélkül, hogy a billentyűzetre néznék a mobilomon? És figyelmem kellett volna az ő mézes szavaira is, hogy felajánlotta, hogy költsem el az amerikaiaktól begyűjtött pénzt magamra egy szörmegallér formájában –, visszatekintve bölcs vagyok. Tegnap azon iparkodtam, hogy legszebb kézírással címkézzem fel a leleteket, amikor váratlanul mögém lopózott, blúzom gallérját magához húzta és megcsókolta a nyakamat. Egy pillanatnyi tétovázás múltán kiszakítottam magam a kezeiből, és

ezzel a hirtelen mozdulattal elszakítottam a blúzomat is, és ő a vastag testével utánam iramodott: *ne félj, ne fuss el, nem foglak bántani*, én meg futottam eszeveszetten a szortírozó asztal körül. Szokás szerint a mobilom a köpeny zsebében volt, vakon használtam, anélkül, hogy kivettem volna a zsebből. Sikerként elküldenem egy üzenetet Patnek: GYERE.

Beltradi tovább kergetett, nehezen lélegzett, az asztal körül futkostunk, időnként megállt, majd újra-indult, de nem sok esélye volt, hogy elkapjon. Fialat és mozgékony vagyok, ő meg középkorú, nehézkes. Körülbelül tíz-tizenöt percen belül megérkezett Pat a lambrettáján. Amikor a mellékszárny vaskapujához ért, megláttuk egymást. Átmászott a kapun, odaugrott hozzám, magához ölelt.

Beltradi már a kanapéra rogyott, izzadt és zihált.

Megijedtem – egy fagyos pillanatra –, hogy Pat megismétli, amit már egyszer megtett a Dun Laoghaire mólónál. De nem. Nyugodtan odasétált Beltradihoz, elkérte a vaskapu kulcsát, megkapta – nyögés és szusszanás nélkül átadta –, odavezetett a kint leparkolt lambrettájához, és letett a Via Cestari 34. előtt. A motor utasülésén ülve szoroson kapaszkodtam belé, mintha az életem múlt volna rajta. Oda voltam kötözve a testéhez, ráadásul egy gumis kötéllel, ami a derekam körül ment körbe.

Egész idő alatt reszkettem, mint a nyárfalevél az őszi fán. Amikor odaértünk, felvitt a karjaiban (nemcsak lovagiasságból tett így, hanem a házban nem volt lift) a kaputól egészen a hálószoba ágyáig. „A súlyzót százszor felemelni nehezebb”, mondta, majd kérdezte: „Zuhany?”

A zuhanyfülke az icipici fürdőszobájában egy főt tud csak kiszolgálni, de levetkőztünk és beszorítottuk magunkat együtt. A langyos víztől elállt a reszketésem. Aztán szárazra töröltük egymást. Az ágya nagyon hívogató volt, mint a sportos teste is. Iránta érzett vágyam megbánással keveredett. Akár erőszak áldozata is lehettem volna. De ő érzékenységgel vett körül.

Amikor végül is felkeltünk észrevettem... néhány csepp vért a fehér lepedőn. Kimostam, majd elaludtam. Beírtam ezt a feljegyzést a naplómbe – még most is írom – vasárnap reggel. Pat a reggelit hozza az ágyba, úgyhogy abba hagyom az írást.

Talán, csak még két sor, egy idézet Herodotosztól:

Szűz jött ide, hű, de nem volt már az, amikor távozott.

Holnap éjjel elmegyünk a Milvio hídra lakattal és lánccal.

VÉGE

